

Vojenské fotografie

A7B33DIF

2.5.2022

Maroš Pechník

pechnmar@fel.cvut.cz

Fotografie zobrazujúce vojnu vidíme posledné dni a mesiace kvôli ruskej agresii v novinách, správach, na sociálnych sieťach. Ja osobne vidím denne niekoľko fotiek zobrazujúcich vojnu. Tieto fotografie dokážu ľuďom aj d'aleko od frontovej línie priblížiť aktuálnu situáciu na bojisku. Poskytujú svedectvo a dôkazy o hrôzach, ktoré momentálne páchajú ruskí vojaci. Fotografie zbombardovanej Mariupolskij pôrodnice obleteli a šokovali celý svet. Mnoho ľudí sledovalo príbeh matky a jej neskôr narodeného dieťaťa zo spomínanej fotky.

Zdroj:

<https://edition.cnn.com/2022/03/10/europe/russia-invasion-ukraine-03-10-intl/index.html>

Práca vojnového fotografa je z pochopiteľných dôvodov veľmi nebezpečná. Fotografi sa pohybujú v zónach kde sa bojuje a pri snahe o čo najlepšiu fotku riskujú svoje životy. Nejednen z nich za svoju prácu a vášeň zaplatil životom a Ukrajina nie je výnimkou. Ukrajinský fotograf Maksim Levin bol už šiestym zabitým novinárom na Ukrajine.

V tejto eseji sa ale nebudem venovať iba vojnovým fotografiám z Ukrajiny ale vojnovým fotografiám celkovo. Ako najznámejšie vojenské fotografie vznikli, aký mali ohlas prípadne ako ovplyvnili svet.

Napalm girl
Author: Nick Ut

Zdroj: https://en.wikipedia.org/wiki/File:The_Terror_of_War.jpg

Túto fotografiu z obdobia vietnamskej vojny videl hádam každý, objavuje sa aj v učebniciach dejepisu. Autor fotografie Nick Ut za ňu získal Pulitzerovu cenu a za fotkou sa skrýva veľmi silný príbeh. V [1] Nick Ut popisoval ako 8.6.1972 fotil pred dedinou, v ktorej už dva dni prebiehali ťažké boje. Počas fotografovania v dedine vybuchli štyri napalmové bomby a z dediny začali utekať ľudia. Niektorí mu zomreli priamo pred očami a dievča z fotografie, Kim, nebolo od smrti ďaleko. Po výbuchu jej zhorelo oblečenie a utrpela popáleniny na celom tele. Nick odložil fotoaparát a začal dievča polievať studenou vodou a odviezol ju do nemocnice. Nick tvrdí, že v nemocnici v Saigone chceli, aby odviezol Kim do inej nemocnice. On si však myslel, že to neprežije a personálu nemocnice ukázal svoj novinársky preukaz na základe ktorého ošetrili deväťročné dievčatko v nemocnici, do ktorej ju doviezol. V tej dobe nebol prenos dát taký jednoduchý ako dnes ale fotografia sa napriek tomu veľmi rýchlo dostala do sveta. Fotografia sa považuje aj za dôvod, kvôli ktorému sa v tom istom roku Amerika stiahla z vietnamskej vojny. Tento príbeh ilustruje, aký dopad môže mať fotografia a ako dokáže zmeniť verejnú mienku. Fotky trpiacich detí vyvolávajú v ľuďoch negatívne emócie. Prečo takéto emócie nevyvoláva napríklad fotografia mŕtveho vojaka? Veľakrát je aj on sám ešte dieťa a do vojny vôbec nemusel ísť z vlastného presvedčenia. Vojenská uniforma akoby bránila plnému prežitiu emócií, pretože on je vojak, je to jeho práca...

General Nguyen Ngoc Loan popravujúci bojovníka Vietkongu
Author: Eddie Adams

Zdroj: <https://www.nytimes.com/2018/02/01/world/asia/vietnam-execution-photo.html>

Na ďalšej fotografii z obdobia vietnamskej vojny, ktorá získala Pulitzerovu cenu, je vyfotografovaný šéf štátnej polície Južného Vietnamu popravujúci bojovníka Vietkongu. Fotografia vyhotovená Eddiem Adamsom 1.2.1968 zachytáva presný moment popravu, keď bola vystrelená guľka do hlavy príslušníka Vietkongu. Policajný šéf stojí chrbtom ku kamere a s jednou voľne visiacou rukou strieľa na príslušníka Vietkongu, ktorý má za chrbtom zviazané ruky a nemá na sebe vojenskú uniformu. Deň po jeho smrti bola táto fotografia vytlačaná na prvých stránkach svetových médií. Fotka ukázala Američanom brutalitu vietnamskej vojny a ovplyvnila verejnú mienku. Fotka prinútila niektorých ľudí sa zamyslieť, či Amerika je vo vojne tá "dobrá alebo zlá". Policajný šéf, ktorý nebol komunista ale príslušník armády Južného Vietnamu, spojenca USA, strieľa do hlavy spútaného muža. Takýto akt je porušením Ženevskej konvencie. Platí ale táto konvencia počas vojny? Neprebúdzajú vojna v ľuďoch zvieratá, ktoré nerešpektujú žiadne pravidlá, zabíjajú civilistov a znásilňujú ženy? Adams, ktorý vyhotovil túto fotku, vyjadril pred smrťou znepokojenie, že táto fotka tak ako fotografie vo všeobecnosti nezachytáva kontext. V tomto prípade popravený bojovník zabil rodinu policajtovho podriadeného. Má sa v takomto prípade dodržiavať Ženevská konvencia? Eddie Adams vyslovil myšlienku, že na tejto fotke zomreli dvaja ľudia. Bojovníka Vietkongu zabil guľkou do hlavy policajný šéf a policajného šéfa zabil fotoaparátom práve Eddie Adams.

Som pacifista a nerozumiem vojne. Vojnových fotografov ale svojím spôsobom obdivujem, pretože sú ochotní riskovať život za fotky, ktoré ilustrujú vojnu lepšie ako prerozprávane príbehy. Tieto fotky v niektorých prípadoch môžu prinútiť verejnosť aj politikov aby sa jasne vyslovili proti vojne, čo môže pomôcť vojnu ukončiť.

Zdroje:

[1] <https://www.vanityfair.com/news/2015/04/vietnam-war-napalm-girl-photo-today>

[2] <https://www.nytimes.com/2018/02/01/world/asia/vietnam-execution-photo.html>

